

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM Den Haag

datum: 18 januari 2006
uw kenmerk: C/S&A/06/2865
uw brief van: 23 november 2006
ons kenmerk: arc-2006.03456/8

onderwerp: advies over de vaststelling van de ontwerp-selectielijst Rijkshuisvesting

Zeer geachte mevrouw Van der Hoeven,

In de hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst voor archiefbescheiden op het beleidsterrein *Rijkshuisvesting* over de periode vanaf 1945. In hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 dragen de volgende organen deze lijst voor vaststelling voor: de minister van Algemene Zaken, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie, de minister van Economische Zaken, de minister van Financiën, de minister van Justitie, de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de minister van Verkeer en Waterstaat en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Daarbij stuitte hij ook op een aantal vormtechnische en methodische aspecten waarvoor hij uw aandacht vraagt. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen aan.

Toetsing van procedurele aspecten

De Raad is van mening dat de voorbereiding van de ontwerp-lijst voor de meeste zorgdragers en actoren in procedurele zin voldoet aan de wettelijke vereisten. Wel moet hij opmerken dat de Raad zelf ten onrechte wordt opgevoerd als actor waarvoor de voorbereidingsprocedure zou zijn doorlopen. In de periode waarin deze lijst werd voorbereid was de positie van de Raad en andere zbo's zonder rechtspersoonlijkheid nog volop onderwerp van discussie. De vraag of dergelijke organen zelf als zorgdrager moeten worden beschouwd, of dat het bestuursdepartement in die hoedanigheid dient op te treden, is bovendien in formele zin nog steeds niet afdoende beantwoord. De Raad ervaart het

derhalve als een formeel en materieel gemis dat zijn secretariaat als ambtelijk beheerder van zijn archiefbescheiden en die van zijn rechtsvoorgangers niet betrokken is geweest bij het driehoeksoverleg over de handelingen van de Raad. Dat dat niet is gebeurd, blijkt immers uit het verslag van het driehoeksoverleg. De Raad adviseert u daarom de handelingen van de actor Raad voor Cultuur uit de lijst te verwijderen. Daarbij moet worden aangetekend dat de Raad momenteel met uw ministerie en het Nationaal Archief in overleg is over de opzet van een eigen selectielijst voor de Raad voor Cultuur.

De Raad is voorts van mening dat het verslag van het driehoeksoverleg over deze ontwerp-lijst te summier is en te weinig inzicht geeft in de inhoudelijke afwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan in het overleg genomen besluiten tot wijziging van eerder voorgestelde waarderingen.

Vormtechnische en methodische aandachtspunten

De ontwerp-lijst is een actualisatie van de lijsten die de minister van VROM, de minister van Defensie en de minister van BZK eerder hebben doen vaststellen. Bij de actualisatie is een groot aantal wijzigingen doorgevoerd, die zorgvuldig worden verantwoord in een uitgebreide concordantie. De Raad merkt op dat de relatie tussen de concordantie en de ontwerp-lijst moeilijk te leggen is doordat er in de lijst nauwelijks meer sprake is van een numerieke volgorde van handelingen en in de concordantie verwijzingen naar paginanummers ontbreken. Dat maakt de actualisatie erg ondoorzichtig.

Ook constateert de Raad dat verschillende vakministers, met als meest in het oog springende de minister van Defensie, feitelijk een eigen lijst *Rijkshuisvesting* hebben opgesteld en die hebben geïncorporeerd in de lijst van VROM. Enerzijds leidt dat tot onnodige dubbelingen in handelingen, anderzijds tot een ongelijksoortig niveau van handelingen van verschillende actoren. Al met al is de lijst onnodig omvangrijk, ingewikkeld en gedetailleerd. De onderhoudsgevoeligheid van de lijst in deze vorm is bovendien erg groot.

De Raad acht het mogelijk en wenselijk de veel sterker procesgerelateerde aanpak die gekozen is bij de herziening van de selectielijsten op het gebied van het overheids personeelsbeleid ook toe te passen op de andere bedrijfsvoeringsterreinen.¹ Een dergelijke aanpak leidt tot een selectie-instrument dat is toegesneden op (het abstractieniveau van) de feitelijke werkprocessen, breed toepasbaar is en duurzaam.

Toetsing van inhoudelijke aspecten

De Raad is er van overtuigd dat de ontwerp-lijst voldoende garanties biedt voor het realiseren van de selectiedoelstelling en voor de borging van de belangen van het historisch onderzoek. Ook is hij van mening dat de lijst in voldoende mate rekening houdt met het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers. Niettemin acht hij een aantal kanttekeningen noodzakelijk:

- Hoewel de comptabiliteits- en belastingwetgeving voor financieel-administratieve bescheiden een bewaartermijn van 7 jaar voorschrijven, hanteert deze ontwerp-lijst voor financieel-administratieve handelingen een termijn van 6 jaar. De Raad adviseert u om deze termijn aan te passen aan de wettelijke voorschriften.
- Handeling 179 heeft betrekking op adviezen van VROM aan lagere overheden over de architectonische kwaliteit van stedenbouwkundige projecten. Deze handeling

¹ Lijst zoals ter inzage gelegd per 1 februari 2006; raadsadvies dd. 14 april 2006 (nr. arc-2006.02834/3).

gaat ver buiten het bestek van dit beleidsterrein en zou volgens de Raad uit de ontwerp-lijst moeten worden verwijderd. Los daarvan heeft de Raad bezwaren tegen het voorstel de neerslag van deze handeling te doen vernietigen: rijksbemoedienis met lokale stedenbouwkundige aangelegenheden is geen regel maar uitzondering en zou daarom reconstrueerbaar moeten blijven.

- De eigen koers die de verschillende zorgdragers in deze lijst varen, leidt tot opvallende inconsistenties in de lijst. Handeling 128.73 van de minister van VROM betreffende het inrichten van nieuwe huisvesting wordt voor bewaring voorgedragen. De Raad acht dat onnodig, zeker gezien het feit dat als neerslag van deze handeling offertes en folders van meubilair genoemd worden. De vakministers stellen voor de neerslag van de vergelijkbare handeling 235 na 10 jaar te vernietigen. Buitenlandse Zaken heeft dergelijke processen uitgesplitst in deelhandelingen (98, 99) die na 15 jaar vernietigbaar worden geacht. Defensie merkt alleen de handeling (67.7) ten aanzien van representatieve interieurs en specifiek daarbij behorend meubilair voor bewaring aan. De Raad verwijst naar de hierboven gemaakte methodische opmerkingen en adviseert in dit specifieke geval in ieder geval de waarderingen te stroomlijnen en daarbij te kiezen voor de koers van Defensie.

Advies

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor archiefbescheiden die gevormd zijn of worden in de periode 1945-2026, met inachtneming van de opmerkingen die in dit advies zijn gemaakt.

Hoogachtend,

Els H. Swaab
Voorzitter

Kees Weeda
Algemeen secretaris